

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

อุบัติเหตุจากการจราจรบนท้องถนนนับได้ว่าก่อให้เกิดความสูญเสียมากที่สุด
 ในบรรดาอุบัติเหตุทั้งหมด เป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยทั้งในด้านสาธารณสุข และ
 เศรษฐกิจสังคม และตามสถิติที่ได้จากกรมตำรวจนั้นยังต่ำมาก เพราะมีแต่อุบัติเหตุ
 จากการจราจรซึ่งต้องดำเนินคดีเท่านั้น ที่ปรากฏในสถิติของตำรวจซึ่งพอประเมินได้ว่า
 ประเทศไทยต้องสูญเสียทางเศรษฐกิจ เนื่องจากอุบัติเหตุจราจรบนถนนเพียงอย่างเดียว
 ปีละประมาณ 10,000 ล้านบาท แอลกอฮอล์เป็นสารออกฤทธิ์ที่นิยมใช้ผสมเครื่องดื่ม
 ประเภทสุราหรือของเมาอย่างอื่น ทำให้เกิดความมึนเมา โดยเฉพาะผู้ขับขี่รถอาจก่อ
 ให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย สุราหรือของเมาอย่างอื่น จึงมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับ
 อุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนทั่วโลก จากการวิจัยของสถาบันนิติเวชวิทยา กรมตำรวจ
 ซึ่งตรวจเลือดของผู้ประสบอุบัติเหตุจราจร ในกรุงเทพมหานคร จากโรงพยาบาล 4
 แห่ง จำนวน 615 ราย พบว่า มีแอลกอฮอล์ในเลือด 500 ราย หรือคิดเป็น
 80 เปอร์เซ็นต์ และจากการศึกษาของโรงพยาบาลศิริราช พบว่า 40 เปอร์เซ็นต์
 ของคนที่ตายด้วยอุบัติเหตุบนถนนสามารถตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือด อันตรายจากฤทธิ์
 ของแอลกอฮอล์ในสุราหรือของเมาอย่างอื่น จะทำลายความสามารถในการจับมือ การ
 ตัดสินใจ และการบังคับรถ แต่ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเท่ากัน จะมีผลต่อผู้ดื่ม
 ไม่เท่ากัน เมื่อแอลกอฮอล์ถูกดื่มเข้าไปถึงกระเพาะอาหารและลำไส้แล้วย่อมดูดซึมเข้า
 ไปในร่างกายอย่างรวดเร็ว จากการทดลองผู้ที่ดื่ม ในขณะที่ท้องว่าง พบว่าดูดซึมดีที่
 ลำไส้เล็ก และกระเพาะอาหารเข้าสู่กระแสเลือด กระจายไปตามเนื้อเยื่อและอวัยวะ

ต่าง ๆ ทั้งร่างกาย แอลกอฮอล์ จะถูกเปลี่ยนแปลงทางเคมีโดยวิธีออกซิเดชัน
 อวัยวะที่พหุหน้าที่ส่วนใหญ่ได้แก่ ตับ แล้วขับออกจากร่างกายโดยทางบัสสาวะ และ
 ลมหายใจเป็นส่วนใหญ่ ขับออกได้บ้างเป็นส่วนน้อยทางผิวหนัง เหงื่อและน้ำลาย การ
 ออกฤทธิ์ที่สำคัญต่อร่างกาย เมื่อแอลกอฮอล์ถูกดูดซึมเข้าไปอยู่ในกระแสเลือด สมอง
 และอวัยวะอื่น ๆ แล้ว จะกดประสาทบริเวณสมองส่วนบน (Higher Centers of
 Brain) ซึ่งมีความสำคัญมากในการตัดสินใจและคุมความประพฤติ จึงจะเห็นได้เสมอ
 ว่าผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปแล้ว การตัดสินใจจะช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้เกิด
 อุบัติเหตุรถชนกันง่าย ความประพฤติเปลี่ยนไปจากคนที่สุภาพเรียบร้อยเป็นไม่เรียบร้อย
 ทั้งนี้เพราะ เซลล์สมองส่วนที่ควบคุมความประพฤติถูกแอลกอฮอล์กดไว้ จึงทำให้ขาด
 การควบคุม ปัจจุบัน ใช้ปริมาณระดับแอลกอฮอล์เป็นหน่วยมิลลิกรัม ต่อเลือด 100
 มิลลิลิตร เรียกว่ามิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เป็นการวัดความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือด
 เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นว่า ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 60 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ มี
 โอกาสเกิดอุบัติเหตุประมาณเท่าตัวของคนปกติ , 80 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ มีประมาณ
 4 เท่า และ 100 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ มีประมาณ 7 เท่า

จากการศึกษารวบรวมสถิติ และรายงานต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป
 ว่าความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือดสูงขึ้น อัตราเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน
 ประเทศต่าง ๆ ได้หาทางลดอุบัติเหตุ โดยออกกฎหมายเอาผิดต่อผู้ขับขีรถในขณะที่
 เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น โดยประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกที่ประกาศกฎหมาย
 กำหนดความผิดของผู้ขับขีรถ ที่มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเกินกว่า 80 มิลลิกรัม
 เปอร์เซ็นต์ ทำให้จำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนลดลง
 ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ ประเทศอื่น ๆ จึงได้ประกาศกฎหมายลักษณะเดียวกัน
 ตามมาบ้าง ในประเทศออสเตรเลีย ฝรั่งเศส เยอรมัน และสิงคโปร์ ถือระดับ 80
 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ สำหรับเกาหลี ญี่ปุ่น ถือ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ส่วนประเทศไทย
 ยังไม่มีกฎหมายกำหนดไว้แต่อย่างใด

เมื่อทำการศึกษากฎหมายในการควบคุมอุบัติเหตุ อันเกิดจากผู้ขับขี่ดื่มสุราแล้ว
 ขั้บขี่รถในประเทศไทย พบว่าได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับรถ คือ พระราช
 บัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 , พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ,
 กล่าวโดยสรุปแล้ว เห็นว่า มาตรการทางกฎหมายดังกล่าว ไม่สามารถลดอุบัติเหตุ
 จราจรที่เกิดจากการดื่มสุราของผู้ขับขี่ได้ และไม่ส่งเสริมเกื้อกูลการปฏิบัติหน้าที่ ผู้มี
 อำนาจตามกฎหมายไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายเรื่องนี้ได้ เนื่องจากคำว่าเมาสุราหรือ
 ของเมาอย่างอื่น นั้น ตามกฎหมายนี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่มีคานนิยามไว้ และ
 ยังไม่พบหลักเกณฑ์หรือแนวคำพิพากษาของศาลแต่ประการใด นอกจากนั้น ตาม
 กฎหมายที่ให้อำนาจในการตรวจสอบหรือทดสอบ ผู้ขับขี่ที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นได้
 แต่ปรากฏว่า ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบขึ้นในกฎกระทรวงมหาดไทย
 และอธิบดีกรมการขนส่งทางบก ก็ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบ
 ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถว่า ขณะปฏิบัติหน้าที่นั้น มีสารอยู่ในร่างกาย
 อันเกิดจากการเสพสุราหรือของเมาอย่างอื่น หรือไม่ ให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน
 แต่อย่างใด อนึ่ง เนื่องจากการแสดงอาการเมามาของแต่ละบุคคลนั้น ไม่เหมือนและ
 ไม่เท่ากัน ฉะนั้น เมื่อมีกฎหมายห้ามขับขีรถในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ก็เกิด
 ปัญหาทางปฏิบัติมากมาย ความสำคัญจึงอยู่ที่จะต้อง ตั้งมาตรฐานระดับสูงสุดของ
 แอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ ที่กฎหมายจะยอมให้มีได้ในขณะทำการขับขี่ในประเทศไทย
 ขึ้นเสียก่อน คำมาตรฐานที่กำหนดจะทำให้อึดอัดแย้งที่ว่าเมาสุรา หรือของเมาอย่างอื่น
 ในอันที่จะขับขี่เป็นอย่างไร จะได้ยุติลงได้ การบังคับใช้กฎหมายในเรื่องนี้จะมี
 ประสิทธิภาพที่ดีสมกับเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป.

2. ข้อเสนอแนะ

ปัจจุบัน เมื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า ผู้ขับขี่รถเมาสุราเกิดอุบัติเหตุ รถชนกันหรือรถชนคนก็ตาม มักจะเกิดปัญหาโต้แย้ง ระหว่างฝ่ายผู้เสียหายกับผู้ต้องหา เพราะ ผู้ต้องหาเกือบทุกรายไม่มีทางยอมรับว่าตนเองเมาสุรา จนกว่าจะพิสูจน์ให้เห็น ชัดเจน ทำให้พนักงานสอบสวนมักหลีกเลี่ยงการแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ต้องหาเมาสุราแล้ว ขับรถ เนื่องจากทางปฏิบัติกฎหมายให้อำนาจไว้ แต่ ไม่ระบุวิธีทดสอบและขั้นตอนการ ปฏิบัติไว้ หากจะเจาะเลือกผู้ต้องหาไปตรวจก็กลัวจะถูกฟ้องว่าทำร้ายร่างกายได้ หรือ จะถือ ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเท่าใดเป็นเกณฑ์พิสูจน์ ว่าผู้ต้องหาเมาสุรา ดังนั้น พนักงานสอบสวน จึงดำเนินการสืบความผิดฐานขับขีรถโดยประมาท หรือนำหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (4) ถ้ากรณี มีผู้ได้รับบาดเจ็บ หรือตายก็เป็นการกระทำโดยประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 หรือ มาตรา 390 หรือ มาตรา 291 แล้วแต่กรณี จึงเห็นได้ว่า ควรจะต้องมีกำหนดให้แน่ชัดในเรื่องของความเมา ซึ่งทาง ที่ดีที่สุดและ ปฏิบัติกันทั่วไปในต่างประเทศ จะใช้วิธีระบุค่าระดับสูงสุดของแอลกอฮอล์ ในเลือดของผู้ขับขี่ที่ยอมให้มีได้ ในขณะที่ทำการขับขี่ แทนคำที่ใช้ว่า " เมาสุรา "

จากข้อบกพร่องของกฎหมายจราจรและกฎหมายอื่น ในการควบคุมอุบัติเหตุ อันเกิดจากผู้ขับขี่ดื่มสุรา ในประเทศไทยดังกล่าวมาแล้ว จึงเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

1. ออกกฎหมาย กำหนดคานิยามของคำว่า " สุรา " หรือ " ของเมา อย่างอื่น " ให้ชัดเจน และใช้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน ทั้งใน พระราชบัญญัติการจราจร ทางบก , พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก , ประมวลกฎหมายอาญา , พระราชบัญญัติ สุรา รวมทั้ง กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยอาจบัญญัติให้ถือตามคานิยามที่ได้บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติสุรา เป็นต้น

2. คำว่า " เมาสูรา " หรือ " ของเมอย่างอื่น " นั้น เพื่อตัดปัญหาในเรื่องนี้ ควรจะกำหนดค่าจำกัดความของคำว่า " เมาสูรา " หรือ " ของเมอย่างอื่น " ให้เข้าใจได้ว่า หมายถึง การมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่เกินระดับสูงสุดที่กำหนดในกฎหมาย โดยต้องตั้งค่ามาตรฐานระดับแอลกอฮอล์สูงสุดในเลือดของผู้ขับขี่ที่ห้ามไว้ได้ในขณะขับขี่โดยไม่ผิดกฎหมาย ด้วยเหตุผลที่ว่า ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดไม่เกิน 80 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เป็นระดับที่เลยระยะ ที่ภาวะประสาทเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โอกาสเกิดอุบัติเหตุมี 10 เปอร์เซ็นต์ หากใช้เป็นเกณฑ์ก็จะลดอุบัติเหตุลงได้ 84 เปอร์เซ็นต์ และ เป็นระดับที่ต่างประเทศส่วนใหญ่ยอมรับเช่น สหรัฐอเมริกา และ อังกฤษ โดยอาจจะกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการจราจรทางบก , พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก และประมวลกฎหมายอาญา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด หรือ อาจกำหนดไว้พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก และประมวลกฎหมายอาญาให้เป็นบททั่วไปใช้ได้กับพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาทั้งหมดก็ได้

3. กำหนดวิธีการตรวจสอบ หรือทดสอบผู้ขับขี่รถในขณะ เมาสูรา หรือของเมอย่างอื่น ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งในพระราชบัญญัติการจราจรทางบก และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก เช่นเดียวกับ ค่าระดับแอลกอฮอล์ในเลือด โดยผู้เขียนเห็นด้วยกับวิธีการทดสอบที่ กองพิสูจน์หลักฐาน , สถาบันนิติเวชวิทยา และสำนักงานแพทยใหญ่ กรมตำรวจ ได้เสนอวิธีการทดสอบไว้ 2 วิธี ดังนี้ คือ

(1) วิธีตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจ โดยใช้เครื่อง Breath Analyzer หรือ Breathalyzer เนื่องจาก ตัดปัญหาการต้องเจาะเลือดซึ่งต้องทำโดยแพทย์ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของระดับแอลกอฮอล์ในเลือด ซึ่งอาจมีได้หากเวลาเกิดเหตุกับเวลาเจาะเลือดห่างกันมาก ประหยัดเวลาที่ใช้ในการส่งตัวอย่างเลือดไปห้องปฏิบัติการ เพื่อวิเคราะห์และส่งผลคืน ทำให้คดีค้างตามสถานีตำรวจ เครื่องมือใช้ง่าย อ่านผลได้ทันที บางแบบสามารถพิมพ์รายงานใช้เป็นพยานในชั้นศาลได้ ทำให้ไม่ต้องการบุคคลากรพิเศษ สามารถฝึกตำรวจใช้ได้

(2) วิธีตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดด้วยวิธีเจาะเลือด ตรวจทาง Gas Chromatography โดยใช้ Head Space Technique เป็นวิธีที่สอง วิธีนี้จะใช้วิธีสำรอง โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดลมหายใจไม่ได้ เนื่องจาก ผู้ขับขี่ได้รับบาดเจ็บสาหัส หมดสติ หรือเสียชีวิต

การเจาะเลือดตรวจมีปัญหามาทางกฎหมายว่าจะทำได้เพียงใด ถ้าผู้ต้องหาไม่ยอม ผู้เจาะอาจถูกข้อหาทำร้ายร่างกาย และผลการตรวจ ศาลอาจไม่รับฟังเป็นพยาน เพราะถือว่า เป็นการหาพยานหลักฐานจากตัวผู้ต้องหาเอง ทั้ง ๆ ที่พยานหลักฐาน นั้น อาจเป็นประโยชน์กับผู้ต้องหาก็ได้ นั้น ผู้เขียนเห็นว่า ไม่ว่าผู้ถูกตรวจ จะให้ความยินยอมหรือไม่ กฎหมายบังคับต้องให้มีการตรวจ เพื่อให้ได้มา ซึ่ง พยานหลักฐาน ผลของการตรวจจึงรับฟังพยานหลักฐานได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 (1) กรณีพนักงานสอบสวนตรวจตัวผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเปรียบเทียบกับ มาตรา 243 การตรวจของแพทย์ นั้น แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนตรวจผู้เสียหายต้องได้รับความยินยอมก่อน แต่แพทย์นั้น แม้ผู้ถูกตรวจ ซึ่งเป็นผู้เสียหายผู้ต้องหา หรือจำเลย ไม่ยินยอมก็ตรวจได้ เพราะพนักงานสอบสวน หรือ ศาลย่อมร้องให้ตรวจเพื่อทำหน้าที่พยานผู้เชี่ยวชาญ โดยนำคำให้การ หรือนำความเห็นไปสู่ศาล รวมถึงการเจาะเลือดผู้ต้องหามาตรวจหาแอลกอฮอล์ เพื่อพิสูจน์ความเมาด้วย

4. เนื่องจาก ปัจจุบัน อุบัติเหตุจากการจราจรอันเกิดจากการดื่มสุราหรือของเมาอย่างอื่นของผู้ขับขี่รถในประเทศไทย ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต และทรัพย์สินเป็นอันมาก หาก ได้มีการตั้งค่าระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ยอมให้ผู้ขับขี่มีได้ในขณะขับขี่ และกำหนดวิธีการทดสอบที่แน่นอนว่าจะใช้วิธีใด มาตรฐานใด แล้วควรจะขอความร่วมมือ ไปยังหน่วยอื่นใกล้เคียง ก่อนที่ จะรอให้กรมตำรวจมีความพร้อมทั้งในด้านเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการตรวจ ซึ่งมีราคาแพงมาก หรือมีความพร้อมในด้านบุคลากรที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ทดสอบ เพราะต้องใช้เจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ความชำนาญ

และใช้เวลาในการฝึกฝน ผู้เขียนเห็นว่า น่าจะขอความร่วมมือไป ตามโรงพยาบาล
ใหญ่ ๆ ในแต่ละจังหวัด ซึ่งมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ และเครื่องมือที่พร้อมและทันสมัย หรือ
สาธารณสุขจังหวัด เหมือนกับ การขอความร่วมมือในการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ที่กรม
ตำรวจได้ขอความร่วมมือ ยังกระทรวงวิทยาศาสตร์การแพทย์ ต่าง ๆ จะทำให้การ
บังคับใช้กฎหมายในเรื่องนี้ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สมตามเจตนารมณ์ของ
กฎหมายต่อไป

หากประเทศไทย มีการประกาศข้อกำหนดเป็นกฎกระทรวงมหาดไทย ตาม
พระราชบัญญัติจราจรทางบก และอธิบดีกรมการขนส่งทางบก กำหนดโดยประกาศตาม
พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก โดยมีข้อบังคับเกี่ยวกับ มาตรฐาน วิธีตรวจ และวัด
ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด และกำหนดค่าระดับแอลกอฮอล์ในเลือดผู้ขับขี่ที่จะมีได้ในขณะ
ทำการขับขี่รถแล้ว ผู้ขับขี่ต่าง ๆ ก็จะระมัดระวังในการดื่มสุราของตนเอง ความ
สูญเสีย ที่มีสาเหตุจากการเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ของผู้ขับขี่รถก็จะลดลง หรือ
หมดไปในที่สุด.